

Coimisiún na Scrúduithe Stáit State Examinations Commission

Leaving Certificate Examination, 2010

HEBREW STUDIES

ORDINARY LEVEL

Time: 3 hours

Total Marks: 400

All four sections, **A**, **B**, **C** and **D** must be attempted. Each section carries 100 marks.

SECTION A

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

וַיְהִי הָיָה פָקֵד אֶת־שָׂרָה בְּאִשְׁרָה
אָמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה בְּאִשְׁרָה דְבָר: וַתִּהְיֶה וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן־
לִזְקָנָיו לְמוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֲתוֹ אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ
הַנּוֹלָד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָהּ־לוֹ שָׂרָה יִצְחָק: וַיִּמַּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־
שְׁמֹנֶת יָמִים בְּאִשְׁרָה צִנְהָ אֲתוֹ אֱלֹהִים: וְאַבְרָהָם בֶּן־מֵאָת שָׁנָה בְּהוֹלֵד
לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ: וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחֵק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשְּׁמִיעַ
יִצְחָק־לִי: וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הַיְגִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלְדָתִי בֶּן־
לִזְקָנָיו:

- (a) What actions take place in the passage above? (25)
- (b) Parse and translate the following three words: (25)
- שְׁמֹנֶת וַתֹּאמֶר כָּל־הַשְּׁמִיעַ
- (c) Write a short essay on the importance of the family in transmitting Israel's spiritual values. Support your answer with appropriate biblical or mishnaic references. (50)

OR

2.

הַלֹּחַד הַלְכוּ הָעֵצִים לְמִשְׁחָה
עָלִיהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לַזֵּיתָהּ מַלּוּכָה [מַלְכָּה ק] עָלֵינוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַזֵּיתָהּ
הַחֲדַלְתִּי אֶת־דִּשְׁנֵי אֲשֶׁר־בִּי יִכְבְּדוּ אֱלֹהִים וְאֲנִשִּׁים וְהִלַּכְתִּי לְנוּעַ עַל־
הָעֵצִים: וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לְתֵאנָה לְכִי־אֵת מַלְכִּי עָלֵינוּ: וַתֹּאמֶר לָהֶם
הַתֵּאנָה הַחֲדַלְתִּי אֶת־מִתְקֵי וְאֶת־תְּנוּבֹתַי הַטּוֹבָה וְהִלַּכְתִּי לְנוּעַ עַל־
הָעֵצִים: וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לְגֹפֶן לְכִי־אֵת מַלּוּכִי [מַלְכִּי ק] עָלֵינוּ: וַתֹּאמֶר
לָהֶם הַגֹּפֶן הַחֲדַלְתִּי אֶת־תִּירוּשֵׁי הַמִּשְׁמַח אֱלֹהִים וְאֲנִשִּׁים וְהִלַּכְתִּי
לְנוּעַ עַל־הָעֵצִים

- (a) In the passage above, what reasons do the olive tree and the fig tree give for refusing what was requested of them? (25)
- (b) Parse and translate the following three words: (25)
- לְנוּעַ לְמִשְׁחָה יִכְבְּדוּ
- (c) Write a short essay outlining the conflict between the personal/family life of David and his role as king. Support your answer with reference to the Bible. (50)

SECTION B

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

וְאַתָּה תֵּאָזֵר מִתְּנִיָּה וְקִמַּת וְדַבַּרְתָּ
אֵלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנֹכִי אֹצֵר אֶל־תַּחַת מַפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחַתְּךָ לִפְנֵיהֶם:
וְאֲנִי הִנֵּה גִתְתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְּצָר וּלְעַמּוּד בְּרוּל וּלְחַמּוֹת נְחֹשֶׁת עַל־
כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֵיהָ לְכַהֲנֵיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ: וְנִלְחַמוּ אֵלֶיךָ
וְלֹא־יִוָּכְלוּ לָךְ כִּי־אֲתָךְ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ:

(a) What does the Lord say to Jeremiah in the passage above? (25)

(b) Parse and translate the following words:

לְפָנֵיהֶם: וְנִלְחַמוּ לְמַלְכֵי

(25)

(c) Write a short essay discussing the conflict that could occur between prophet and king in ancient Israel.

Support your answer with biblical references.

(50)

OR

2. בְּנֵי אִם־תִּקַּח אֲמָרִי וּמִצּוֹתַי תִּצְפֹּן אֲתָךְ: לְהַקְשִׁיב לְחֻכְמָה אֲזַנְךָ תִּשָּׂא
לִבְךָ לְתַבּוּנָה: כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלְךָ: אִם־תִּבְקֶשְׁנָה
כַּבָּסָף וְכַמְטֹמוֹנִים תַּחֲפֹשְׁנָה: אֹז תִּבִּין יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא:
כִּי־יְהוּדָה יִתֵּן חֻכְמָה מִפִּי דַעַת וְתַבּוּנָה:

(a) What does the writer of the passage above see? (25)

(b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)

(c) Write a short essay outlining the context and background of wisdom teaching found in the Bible.

Support your answer with appropriate biblical and historical references.

(50)

SECTION C

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

וַיִּקְהָלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיָרַח הָאֲתָנִים בְּחַג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי:
וַיָּבֹאוּ כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן: וַיַּעֲלוּ אֶת־אָרוֹן
יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עַדְת יִשְׂרָאֵל הַנוֹעְדִים עָלָיו
אֶתוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן מִזִּבְחִים צֶאֱן וּבִקְרָ אֲשֶׁר לֹא־יִסְפְּרוּ וְלֹא יִמְנּוּ מִרַב:

- (a) What events take place in the passage above? (25)
- (b) Comment on the role played by **הַכֹּהֲנִים** on the important occasion to which the passage above refers. (25)
- (c) Write a short essay outlining the importance of Jerusalem as a place of sacrifice and worship for the Jewish people. Support your answer with historical and biblical reference. (50)

OR

2.

אִךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶסְפָּכֶם אֶת־תְּבוּאת הָאָרֶץ
תַּחֲגוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
שַׁבָּתוֹן: וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵגֶף
עֵץ־עֵבֶת וְעֵרְבִי־גִחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:
וּחֲגַגְתֶּם אִתּוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַּחֲגוּ אֹתוֹ: בַּסֶּכֶת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֲזָרָח
בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֶּכֶת: לְמַעַן יִדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַּסֶּכֶת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

- (a) What instructions are provided in the passage above as to how the feast should be celebrated? (25)
- (b) Why does the author of the passage above emphasise the phrase:
שִׁבְעַת יָמִים ? (25)
- (c) Write a short essay on the origins and development of Hannukah. Support your answer with historical and biblical reference. (50)

SECTION D

Candidates must answer on ONE passage only.

1. וַיַּעַן הָעָם וַיֹּאמְרוּ הַלֵּילָה לָנוּ מֵעֹזֵב אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד
אֱלֹהִים אֲחֵרִים: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלֶה אֶתְנוּ וְאֶת־אֲבוֹתֵינוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים וְאֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵינוּ אֶת־הָאֲתוֹת הַגְּדֹלוֹת
הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הִלַּכְנוּ בָּהּ וּבְכָל־הַעַמִּים אֲשֶׁר עָבְרָנוּ
בְּקִרְבָּם: וַיִּגְרַשׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הַעַמִּים וְאֶת־הָאֱמֹרִי יָשַׁב הָאֶרֶץ מִפְּנֵינוּ
גַּם־אֲנַחְנוּ נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הָעָם לֹא תוֹכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים הוּא
אֱלֹהֵי קְנוּא הוּא לֹא־יִשָּׂא לְפִשְׁעֵכֶם וּלְחַטְאוֹתֵיכֶם: כִּי תַעֲזֹבוּ אֶת־יְהוָה
וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהֵי גֹבַר וְשָׁב וְהִרַע לָכֶם וְכִלְהָ אֶתְכֶם אֲחֵרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב
לָכֶם:

- (a) According to the passage above, what good things has the Lord done for his people? (25)
- (b) Comment on the meaning and significance of the following phrase in the context of the passage above:
- כִּי־אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים הוּא אֱלֹהֵי קְנוּא
- (25)
- (c) Write a short essay outlining the privileges and responsibilities of Israel as a chosen people as expressed in the Bible and Mishnah. Support your answer with appropriate biblical or mishnaic references. (50)

OR

2. גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הַרְיַעֲלִי בַת־
יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא עָנִי וְרַכֵּב עַל־חֲמֹר וְעַל־
עִיר בֶּן־אֲתָנוֹת: וְהִכְרַתִּי יִרְכָב מֵאֲפֹרִים וְסוֹס מִיְרוּשָׁלַם וְנִכְרַתָּה קֶשֶׁת
מִלְחָמָה וְדַבַּר שְׁלוֹם לַגּוֹיִם וּמִשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנְהַר עַד־אֲפֹסֵי־אֶרֶץ:
גַּם־אֵת בְּדָם־בְּרִיתְךָ שֶׁלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ מִבּוֹר אֵין מִיָּם בּוֹ:

- (a) What image of the king is found in the passage above? (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay outlining the characteristics of the Messiah as perceived by the biblical prophets. Support your answer with biblical and historical reference. (50)

Blank Page

Blank Page

Blank Page